

ZAKON

O DOPUNAMA ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU

Član 1

U Zakonu o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 44/15, 42/16, 55/16, 80/20, 145/21, 86/22, 99/23, 125/23, 77/24 i 11/25) poslije člana 4 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 4a

Obaveznim penzijskim i invalidskim osiguranjem na osnovu tekućeg finansiranja (u daljem tekstu: penzijsko i invalidsko osiguranje) osiguranicima se, po osnovu rada, zavisno od dužine ulaganja i visine osnovice na koju je plaćen doprinos za penzijsko i invalidsko osiguranje, uz primjenu načela uzajamnosti i solidarnosti, obezbjeđuju prava za slučaj starosti, invaliditeta i oštećenja organizma, a članovima njihovih porodica pravo za slučaj smrti osiguranika, odnosno korisnika prava.“

Član 2

Poslije poglavlja III dodaje se novo poglavlje koje glasi:

„IIIa. LICA KOJIMA SE OBEZBJEĐUJU PRAVA ZA SLUČAJ INVALIDITETA I OŠTEĆENJA ORGANIZMA

Član 15a

Prava za slučaj invaliditeta i oštećenja organizma prouzrokovanih povredom na radu ili profesionalnom bolešću ostvaruju lica:

1) koja se nalaze na stručnom osposobljavanju, dokvalifikaciji ili prekvalifikaciji, koja uputi Zavod za zapošljavanje Crne Gore (u daljem tekstu: Zavod za zapošljavanje);

2) učenici i studenti kada se, u skladu sa zakonom, nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi;

3) lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora, dok rade u ustanovi za izdržavanje kazne zatvora (radionica, radilište i sl.).

Doprinos za lica iz stava 1 tačka 1 ovog člana plaća Zavod za zapošljavanje.

Sredstva za ostvarivanje prava iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, kao i prava iz člana 42 stav 2 ovog zakona za slučaj smrti lica iz stava 1 tač. 2 i 3 ovog člana, obezbjeđuju se iz budžeta države (u daljem tekstu: budžet).

Član 15b

Prava za slučaj invaliditeta i oštećenja organizma ostvaruju osiguranici i lica koja pretrpe povredu na radu učestvujući:

1) u akcijama spasavanja ili odbrane od elementarnih nepogoda ili nesreća;

2) u vojnoj vježbi ili u vršenju drugih obaveza iz oblasti odbrane zemlje utvrđenih zakonom;

3) na drugim poslovima i zadacima za koje je zakonom utvrđeno da su od opšteg interesa.

Sredstva za ostvarivanje prava iz stava 1 ovog člana, kao i prava iz člana 42 stav 2 ovog zakona za slučaj smrti lica iz stava 1 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta.“

Član 3

Poslije člana 16 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 16a

Prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja su:

- 1) za slučaj starosti pravo na starosnu penziju i prijevremenu starosnu penziju;
- 2) za slučaj invaliditeta pravo na invalidsku penziju;
- 3) za slučaj smrti:
 - pravo na porodičnu penziju;
 - pravo na naknadu pogrebnih troškova;
- 4) za slučaj oštećenja organizma prouzrokovanog povredom na radu ili profesionalnom bolešću pravo na novčanu naknadu za oštećenje organizma.“

Član 4

Poslije člana 30 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 30a

Invaliditet, u smislu ovog zakona, postoji kod osiguranika kod koga je kao posljedica dugoročnih fizičkih, mentalnih, intelektualnih i/ili senzornih oštećenja došlo do:

- 1) potpunog gubitka radne sposobnosti;
- 2) djelimičnog gubitka radne sposobnosti od 75%.

Gubitak radne sposobnosti u smislu stava 1 ovog člana može nastati zbog povrede na radu, profesionalne bolesti, povrede van rada ili bolesti.

Gubitak radne sposobnosti utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Kontrolno vještačenje kojim se procjenjuje radna sposobnost korisnika prava mora se obaviti u roku od tri godine od dana utvrđivanja invaliditeta, osim u slučajevima predviđenim metodologijom vještačenja koja se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 5

Poslije člana 31 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 31a

Osiguranik kod koga nastupi potpuni gubitak radne sposobnosti iz člana 30a stav 1 tačka 1 ovog zakona i kome je utvrđen status lica sa invaliditetom, stiče pravo na punu invalidsku penziju.

Osiguranik kod koga nastupi djelimični gubitak radne sposobnosti iz člana 30a stav 1 tačka 2 ovog zakona i kome je utvrđen status lica sa invaliditetom, stiče pravo na djelimičnu invalidsku penziju.

Status lica sa invaliditetom utvrđuje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 6

Poslije člana 33 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 33a

Osiguranik kod koga je utvrđen gubitak radne sposobnosti iz člana 30a stav 1 tačka 2 ovog zakona može biti zaposlen jednu četvrtinu punog radnog vremena.“

Član 7

Poslije člana 37 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 37a

Osiguranik kod koga nastane gubitak radne sposobnosti iz člana 30a stav 1 ovog zakona stiče pravo na invalidsku penziju:

1) ako je invaliditet prouzrokovan povredom na radu ili profesionalnom bolešću - bez obzira na dužinu staža osiguranja;

2) ako je invaliditet prouzrokovan povredom van rada ili bolešću - pod uslovom da je gubitak radne sposobnosti nastao prije navršenja godina života propisanih za sticanje prava na starosnu penziju iz člana 17 stav 1 ovog zakona i da je imao navršen staž osiguranja koji mu pokriva najmanje jednu trećinu radnog vijeka.

Osiguranik kod koga je invaliditet prouzrokovan bolešću ili povredom van rada nastao prije navršenja 30 godina života stiče pravo na invalidsku penziju:

1) kad je invaliditet nastao do navršenih 20 godina života - bez obzira na dužinu staža osiguranja;

2) kad je invaliditet nastao od 20. godine do navršenih 30 godina života - ako do nastanka invaliditeta ima ukupno najmanje godinu dana staža osiguranja, ako je to za osiguranika povoljnije od uslova iz stava 1 tačka 2 ovog člana.“

Član 8

Poslije člana 38 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 38a

Radni vijek je broj punih godina u periodu od dana kad je osiguranik navršio 20 godina života, odnosno 23 godine života, ako je redovnim školovanjem stekao višu stručnu spremu, odnosno 26 godina života, ako je redovnim školovanjem stekao visoku stručnu spremu, do dana nastanka invaliditeta.

Osiguraniku koji je poslije završenih 20 godina života bio na odsluženju vojnog roka skraćuje se radni vijek za onoliko vremena koliko je proveo na odsluženju vojnog roka.“

Član 9

Poslije člana 39 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 39a

Invalidska penzija u slučaju invaliditeta iz člana 30a stav 1 tačka 1 ovog zakona koji je prouzrokovan povredom na radu ili profesionalnom bolešću određuje se u visini starosne penzije koja bi osiguraniku pripadala za 40 godina penzijskog staža.

Invalidska penzija u slučaju invaliditeta iz člana 30a stav 1 tačka 1 ovog zakona koji je prouzrokovan povredom van rada ili bolešću određuje se primjenom odredbi čl. 19 do 27 ovog zakona, s tim što se pri utvrđivanju ličnih bodova dodaju godine penzijskog staža od dana nastanka invaliditeta, i to:

1) osiguraniku mlađem od 55 godina života dodaje se 2/3 penzijskog staža koji mu nedostaje do navršenih 55 godina života i 1/2 penzijskog staža koji nedostaje od 55 godina života do navršenih 60 godina života;

2) osiguraniku koji je navršio 55 godina života dodaje se 1/2 penzijskog staža koja nedostaje do navršenih 60 godina života.

Penzijski staž iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana može se dodati najviše do 40 godina.

Prilikom određivanja visine invalidske penzije u slučaju invaliditeta iz člana 30a stav 1 ovog zakona koji je prouzrokovan povredom van rada ili bolešću, osiguraniku koji je navršio staž osiguranja sa uvećanim trajanjem snižavaju se starosne granice od 55, odnosno 60 godina života iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana do kojih se, odnosno od kojih se pri utvrđivanju ličnih bodova dodaju godine penzijskog staža za period koliko se po osnovu navršenog staža osiguranja sa uvećanim trajanjem snižava starosna granica za sticanje prava na starosnu penziju primjenom člana 18 stav 1 ovog zakona.

Osiguraniku koji ispunjava uslove za sticanje prava na invalidsku penziju u pogledu staža osiguranja kod koga je invaliditet prouzrokovan djelimično povredom na radu ili

profesionalnom bolešću, a djelimično bolešću ili povredom van rada određuje se jedna invalidska penzija koja se sastoji od srazmjernih dijelova određenih po osnovu povrede na radu ili profesionalne bolesti, odnosno po osnovu bolesti ili povrede van rada prema njihovom uticaju na invaliditet, s tim što tako obračunata penzija ne može iznositi više od penzije određene za 40 godina penzijskog staža.

Osiguraniku kod koga je invaliditet prouzrokovan djelimično povredom na radu ili profesionalnom bolešću, a djelimično povredom van rada ili bolešću i koji ispunjava uslove za sticanje prava na invalidsku penziju samo po osnovu invaliditeta prouzrokovanog povredom na radu ili profesionalnom bolešću invalidska penzija se određuje u procentu sa kojim je na invaliditet uticala povreda na radu ili profesionalna bolest.“

Član 10

Poslije člana 40 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 40a

Invalidska penzija u slučaju invaliditeta iz člana 30a stav 1 tačka 2 ovog zakona određuje se, zavisno od uzroka nastanka invaliditeta, u visini od 75% invalidske penzije iz člana 39a ovog zakona.“

Član 11

U članu 42 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Ako je smrt osiguranika, odnosno lica iz čl. 15a i 15b ovog zakona nastala kao posledica povrede na radu ili profesionalne bolesti, članovi njegove porodice stiču pravo na porodičnu penziju, bez obzira na dužinu staža osiguranja osiguranika, odnosno tog lica.“

Član 12

U članu 43 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Pravo na porodičnu penziju može ostvariti i razvedeni bračni drug, pod uslovima iz čl. 44a i 45 ovog zakona, ako mu je pravosnažnom presudom dosuđeno pravo na izdržavanje.“

Član 13

Poslije člana 44 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 44a

Udovac, odnosno udovica stiče pravo na porodičnu penziju, ako:

- 1) je do smrti bračnog druga navršio, odnosno navršila 52 godine života;
- 2) mu je, do smrti bračnog druga ili u roku od jedne godine od dana smrti bračnog druga, utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške za ravnopravno uključivanje u društvo (u daljem tekstu: stepen potrebne podrške) u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta;
- 3) je poslije smrti bračnog druga ostalo jedno dijete ili više djece koja imaju pravo na porodičnu penziju po tom bračnom drugu, a udovac, odnosno udovica obavlja roditeljsku dužnost prema toj djeci. Udovac, odnosno udovica kome je, u toku trajanja prava po tom osnovu, uvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, zadržava pravo na porodičnu penziju.

Udovac, odnosno udovica koji, u toku trajanja prava na porodičnu penziju stečenog u skladu sa stavom 1 tač. 2 i 3 ovog člana, navrši 52 godine života trajno zadržava pravo na porodičnu penziju.“

Član 14

Poslije člana 46 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 46a

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada do navršenih 19 godina života.

Poslije navršenih 19 godina života dijete stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada do završetka školovanja, ali najkasnije do navršenih 25 godina života ako studira.

Studiranjem, u smislu stava 2 ovog člana, smatra se pohađanje osnovnih, odnosno master studija.

Ako dijete koje pohađa srednju školu navrší 19 godina života prije završetka nastavne godine, pravo na porodičnu penziju mu pripada do dana kada se, u toj kalendarskoj godini, računa trajanje nastavne godine, prema zakonu kojim se uređuje obrazovanje i vaspitanje.

Studentu čije studije traju preko pet godina, koji do dana kada je navršio 25 godina života nije završio studije, pravo na porodičnu penziju pripada do dana kada se u kalendarskoj godini u kojoj je navršio 25 godina života računa trajanje studijske godine prema zakonu kojim se uređuje visoko obrazovanje.

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju ako mu je, do uzrasta do kojeg se djeci obezbjeđuje pravo na porodičnu penziju, utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Dijete stiče pravo na porodičnu penziju ako mu je, poslije uzrasta do kojeg se djeci obezbjeđuje pravo na porodičnu penziju, a prije smrti osiguranika, odnosno korisnika prava, utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, pod uslovom da ga je osiguranik, odnosno korisnik prava izdržavao do svoje smrti.

Dijete sa smetnjama u razvoju, odnosno invaliditetom u skladu sa propisima o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim obrazovnim potrebama stiče pravo na porodičnu penziju i ona mu pripada od prestanka zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne djelatnosti.

Djetetu kome je školovanje prekinuto zbog bolesti pravo na porodičnu penziju pripada i za vrijeme bolesti do navršenih godina života iz stava 2 ovog člana, kao i iznad tih godina, ali najviše za onoliko vremena koliko je zbog bolesti izgubilo od školovanja.“

Član 15

U članu 50 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„U prihode iz stava 1 ovog člana ne uzimaju se: novčana davanja po osnovu socijalne i dječje zaštite; novčana naknada za pomoć i njegu; novčana naknada za oštećenje organizma; primanja po osnovu nagrada; otpremnina zbog odlaska u penziju, kao i primanja po osnovu učenickog i studentskog standarda.“

Član 16

Poslije potpoglavlja 4 dodaje se novo potpoglavlje koje glasi:

„4a. NOVČANA NAKNADA ZA OŠTEĆENJE ORGANIZMA

Član 56a

Oštećenje organizma postoji kad kod osiguranika nastane gubitak ili bitnije oštećenje pojedinih organa ili djelova tijela, bez obzira na to da li prouzrokuje ili ne prouzrokuje invaliditet.

Osiguranik ili lice iz čl. 15a i 15b ovog zakona kod koga oštećenje organizma prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću iznosi najmanje 50%, stiče pravo na novčanu naknadu.

Član 56b

Lista oštećenja organizma iz člana 56a ovog zakona, kao i procenti tih oštećenja, utvrđuju se metodologijom vještačenja koja se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Član 56c

Kad kod osiguranika kod koga je ranije nastalo oštećenje organizma prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću ispod 50% dođe do pogoršanja tog oštećenja ili nastane novo oštećenje organizma prouzrokovano povredom na radu ili profesionalnom

bolešću, tako da ukupno oštećenje organizma iznosi 50% ili više, osiguranik stiče pravo na novčanu naknadu za oštećenje organizma u odgovarajućem procentu prema novom stepenu oštećenja organizma koji se određuje na osnovu novog stanja ukupnog oštećenja organizma.

Član 56d

Osnov za određivanje novčane naknade za oštećenje organizma za prvo polugodište 2004. godine iznosi 114,61 EUR-a.

Novčana naknada za oštećenje organizma određuje se od osnova iz stava 1 ovog člana i iznosi:

- 1) za 100% oštećenja organizma - 40% od osnova;
- 2) za 90% oštećenja organizma - 36% od osnova;
- 3) za 80% oštećenja organizma - 32% od osnova;
- 4) za 70% oštećenja organizma - 28% od osnova;
- 5) za 60% oštećenja organizma - 24% od osnova;
- 6) za 50% oštećenja organizma - 20% od osnova.

Osnov iz stava 1 ovog člana usklađuje se na način kako se vrši usklađivanje penzije.“

Član 17

Poslije člana 59 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 59a

Novčana naknada za oštećenje organizma usklađuje se na način predviđen za usklađivanje penzije.“

Član 18

U članu 66 stav 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) njege djeteta do 15. godine života ili starijeg, kome je utvrđen status lica sa invaliditetom i četvrti stepen potrebne podrške, ali najviše do pet godina za pojedini slučaj prekida osiguranja; “.

Član 19

Poslije člana 71 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 71a

Osiguraniku iz člana 69 stav 1 ovog zakona staž osiguranja računa se sa uvećanim trajanjem, pod uslovom da je na radnim mjestima, odnosno poslovima iz člana 70 ovog zakona efektivno proveo ukupno najmanje deset godina, odnosno ukupno najmanje pet godina ako je, po osnovu rada na tim radnim mjestima, odnosno poslovima utvrđen invaliditet.

Stož osiguranja se uvećava samo za vrijeme efektivno provedeno na radu.

Prilikom ostvarivanja prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja kumulativno se uzima staž osiguranja sa uvećanim trajanjem ostvaren na radnim mjestima, odnosno poslovima iz člana 70 ovog zakona.“

Član 20

Poslije člana 74a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 74b

Stož osiguranja sa uvećanim trajanjem računa se i osiguranicima koji su na radu, po osnovu koga su bili obavezno osigurani, proveli radeći u smislu člana 62 ovog zakona kao: osiguranici sa oštećenjem organizma od najmanje 70%; vojni invalidi od prve do šeste grupe; civilni invalidi rata od prve do šeste grupe; slijepa lica, lica oboljela od distrofije ili srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, od paraplegije i cerebralne i dječje paralize i multipleks skleroze.

Osiguranicima iz stava 1 ovog člana svakih 12 mjeseci efektivno provedenih na radu po osnovu koga su osigurani računa se, pod uslovima utvrđenim u članu 71a ovog zakona, kao 15 mjeseci staža osiguranja.

Sredstva za prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvarena po osnovu staža osiguranja sa uvećanim trajanjem iz st. 1 i 2 ovog člana obezbjeđuju se iz budžeta.“

Član 21

Poslije člana 82 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 82a

Postupak za ostvarivanje prava na starosnu penziju pokreće se na zahtjev osiguranika.

Postupak za ostvarivanje prava na porodičnu penziju pokreće se na zahtjev člana porodice umrlog osiguranika, odnosno korisnika prava.

Postupak za ostvarivanje prava po osnovu invaliditeta pokreće se na zahtjev osiguranika.

Postupak za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za oštećenje organizma pokreće se na zahtjev osiguranika, odnosno korisnika prava.

Uz zahtjev iz st. 3 i 4 ovog člana podnose se rješenje o jedinstvenom vještačenju invaliditeta i nalaz i mišljenje komisije za vještačenje.“

Član 22

Poslije člana 85 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 85a

Kada je za rješavanje o pravu iz penzijskog i invalidskog osiguranja potrebno utvrđivanje postojanja invaliditeta, oštećenja organizma, uzroka invaliditeta i oštećenja organizma, te činjenice procjenjuju se, odnosno utvrđuju na osnovu nalaza organa vještačenja i rješenja o jedinstvenom vještačenju invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 23

Poslije člana 86 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 86a

Kao dan nastanka invaliditeta, utvrđivanja statusa lica sa invaliditetom i četvrtog stepena potrebne podrške člana porodice, odnosno oštećenja organizma uzima se dan donošenja rješenja o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, odnosno neki raniji datum u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 24

Poslije člana 87 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 87a

Mjesečni iznosi invalidske penzije ne isplaćuju se korisniku koji, bez opravdanih razloga, u roku iz člana 30a stav 4 ovog zakona ne podnese zahtjev za kontrolno vještačenje radi ponovne procjene radne sposobnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.

Mjesečni iznosi obustavljeni u skladu sa stavom 1 ovog člana isplaćuju se naknadno samo korisniku koji dostavi rješenje o obavljenom kontrolnom vještačenju u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, ako se kontrolnim vještačenjem utvrdi da postoji invaliditet na osnovu kojeg je ostvareno pravo.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, isplata se uspostavlja od prvog dana narednog mjeseca poslije dostavljanja rješenja.“

Član 25

Poslije člana 88 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 88a

Promjene koje utiču na invaliditet u smislu ovog zakona, a koje su od uticaja na pravo na invalidsku penziju, priznato pravosnažnim rješenjem, utvrđuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta, na zahtjev osiguranika.“

Član 26

U članu 90 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.“

Član 27

Poslije člana 96 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 96a

Osiguraniku koji pravo na invalidsku penziju ostvaruje u postupku pokrenutom u toku trajanja osiguranja, invalidska penzija isplaćuje se od dana izvršnosti rješenja kojim je utvrđen status lica sa invaliditetom, odnosno od dana nastanka invaliditeta, ako je to za osiguranika povoljnije.

Kada se pravo na invalidsku penziju ostvaruje poslije prestanka osiguranja, a invaliditet je postojao prije podnošenja zahtjeva, invalidska penzija isplaćuje se od dana nastanka invaliditeta, a najviše za šest mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva.

Invalidska penzija iz st. 1 i 2 ovog člana isplaćuje se najranije od prvog narednog dana od dana prestanka osiguranja, odnosno od dana kada je korisnik invalidske penzije iz člana 30a stav 1 tačka 2 ovog zakona počeo da radi sa radnim vremenom određenim u članu 33a ovog zakona.“

Član 28

Poslije člana 97 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 97a

Novčana naknada za oštećenje organizma isplaćuje se od dana nastanka oštećenja organizma, a najviše šest mjeseci unazad od dana podnošenja zahtjeva.“

Član 29

Poslije člana 98 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 98a

Osiguranik, odnosno korisnik prava na novčanu naknadu za oštećenje organizma, koji po posebnim propisima stekne pravo na novčanu naknadu po osnovu istog oštećenja, može po sopstvenom izboru da koristi samo jedno od tih prava, ako posebnim propisima nije drukčije određeno.“

Član 30

Poslije člana 99 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 99a

Ako nastupe promjene koje utiču na invaliditet u smislu ovog zakona, odnosno stepen oštećenja organizma, a koje su od uticaja na utvrđena prava, ta prava prestaju, mijenjaju se ili stiču od prvog dana narednog mjeseca po podnošenju zahtjeva osiguranika.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana osiguranik je dužan da dostavi rješenje o jedinstvenom vještačenju invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.“

Član 31

Poslije člana 100a dodaju se dva nova člana koji glase:

„Član 100b

Penzije i novčane naknade za oštećenje organizma utvrđuju se u mjesečnom iznosu i isplaćuju unazad.

Fond je dužan da korisniku isplaćuje penziju, odnosno novčanu naknadu za oštećenje organizma u mjestu njegovog boravka u državi.

Isplata penzija i novčanih naknada za oštećenje organizma u inostranstvu vrši se pod uslovima predviđenim međunarodnim ugovorom, odnosno pod uslovom reciprociteta.

Naknada pogrebnih troškova isplaćuje se u inostranstvu ako je to propisano međunarodnim ugovorom, odnosno pod uslovima reciprociteta.

Član 100c

Mjesečni iznosi penzije i novčane naknade za oštećenje organizma koji nijesu mogli biti isplaćeni jer korisnik nije: dostavio potvrdu o životu, potvrdu o školovanju, prijavio promjenu adrese ili dostavio drugi dokaz neophodan za isplatu, naknadno će se isplatiti najviše za 12 mjeseci unazad računajući od dana kada, po dostavljanju potrebnih dokaza za isplatu penzije i novčane naknade, korisnik podnese zahtjev za isplatu.“

Član 32

Poslije člana 102 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 102a

Korisnik penzije, odnosno novčane naknade za oštećenje organizma može ovlastiti drugo lice da u njegovo ime prima penziju, odnosno novčanu naknadu za oštećenje organizma.

Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana važi najduže 12 mjeseci nakon čega se može obnoviti.“

Član 33

U članu 129 stav 1 na kraju tačke 15 tačka se zamjenjuje tačka-zarezom i dodaje nova tačka koja glasi:

„16) osiguranicima sa oštećenjem organizma od najmanje 70%, vojnim invalidima od prve do šeste grupe, civilnim invalidima rata od prve do šeste grupe, slijepim licima i licima oboljelim od distrofije ili srodnih mišićnih i neuromišićnih oboljenja, paraplegije, cerebralne i dječje paralize i mutlipleks skleroze.“

Član 34

U članu 130 stav 1 poslije tačke 4 dodaje se nova tačka koja glasi:

„4a) invaliditetu, uzroku invaliditeta i dijagnozi;“.

Član 35

U članu 178 stav 1 poslije tačke 2 dodaje se nova tačka koja glasi:

„2a) novčane naknade za oštećenje organizma;“.

Poslije tačke 7 dodaje se nova tačka koja glasi:

„7a) troškovi utvrđivanja invaliditeta u skladu sa međunarodnim ugovorom;“.

Član 36

Poslije člana 184 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 184a

Naknada štete pričinjene Fondu, odnosno povraćaj nezakonito i nepravilno izvršenih isplata penzija i drugih novčanih primanja iz penzijskog i invalidskog osiguranja vrši se po odredbama zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drukčije uređeno.

Fond ima pravo da zahtijeva naknadu pričinjene štete od poslodavca ako je oštećenje organizma, invaliditet ili smrt osiguranika prouzrokovana zbog nepreduzimanja propisanih

mjera zaštite na radu ili zaštite životne sredine, a po tom osnovu je ostvareno pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Fond ima pravo da zahtijeva naknadu pričinjene štete od lica koje je, namjerno ili krajnjom nepažnjom, prouzrokovalo oštećenje organizma, invaliditet ili smrt osiguranika, ako je, po tom osnovu, ostvareno pravo iz penzijskog i invalidskog osiguranja.

Pri utvrđivanju visine štete ne uzimaju se u obzir iznosi uplaćenog doprinosa za to osiguranje, niti dužina navršenog penzijskog staža.“

Član 37

U članu 185 poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:

„Iznos iz stava 1 ovog člana obračunava se prema visini priznate penzije, odnosno novčane naknade za oštećenje organizma, kao i prema očekivanom prosječnom vremenu korišćenja tog prava.“

Član 38

Poslije člana 203a dodaju se tri nova člana koji glase:

„Član 203b

Postupci za ostvarivanje prava utvrđenih ovih zakonom započeti prije početka primjene ovog zakona okončaće se po propisima po kojima su započeti.

Član 203c

Organi vještačenja iz člana 85 stav 1 i 91a ovog zakona nastavljaju sa radom do okončanja postupaka iz člana 203b ovog zakona.

Član 203d

Korisnici prava koji su ostvarili prava po propisima koji su važili do početka primjene ovog zakona, nastavljaju sa korišćenjem tih prava.“

Član 39

Poslije člana 221 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 221a

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 4, poglavlja III LICA KOJIMA SE OBEZBJEĐUJU PRAVA ZA SLUČAJ INVALIDNOSTI I TJELESNOG OŠTEĆENJA, člana 16, čl. 30 do 33, čl. 37 do 40, člana 42 stav 2, člana 43 stav 2, čl. 44 i 46, člana 50 stav 2, potpoglavlja 4 NOVČANA NAKNADA ZA TJELESNO OŠTEĆENJE, člana 59, člana 66 stav 1 tačka 4, čl. 71, 74 i 82, čl. 85 do 89, člana 90 stav 2, člana 91 stav 2, člana 91a, čl. 96 do 100a, člana 102, člana 129 stav 1 tačka 15, člana 130 stav 1 tačka 4, člana 178 stav 1 tač. 2 i 7, člana 184 i člana 185 stav 2 Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni list RCG“, br. 54/03, 39/04, 61/04, 79/04, 14/07 i 47/07 i „Službeni list CG“, br. 79/08, 14/10, 78/10, 34/11, 66/12, 38/13, 61/13, 60/14, 10/15, 44/15, 42/16, 55/16, 80/20, 145/21, 86/22, 99/23, 125/23, 77/24 i 11/25).“

Član 40

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od dana početka sprovođenja postupaka jedinstvenog vještačenja invaliditeta u skladu sa zakonom kojim se uređuje jedinstveno vještačenje invaliditeta.